

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:

Jozef Tešák Uh. Skalica (Szakolca).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a
platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne-
prijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Poprava v čiernej Afrike.

Afrika je až podnes najneznámejšou časťou sveta. Krajiny okolo rovníka nie sú ešte dostatočne preskúmané, a národy tam bývajúce sú polodivé, oddané modloslužebníctvu a požívaniu ľudského mäsa. V týchto krajinách vydržiavajú sa trhy na ľuďoch, na otrokov a hrabiví Arabi rozvádzajú otrokov po celom svete. Mnohí z Černochovej čili negrov nevidel nikdy bieleho človeka, a keď ho i zazrú utekajú pred ním, alebo ho napadnú aby ho jako zlého ducha zavraždili.

Francúzsky cestovateľ Dubois Desaulte chcel zem Somalov preskúmať a cestoval tam. Černoši shrkli sa na neho a zavraždili ho. Menelik, kresťanský kráľ Abyssínie, lebo Habešu, dal na žiadosť francúzskeho konsula divoča vypátrať a odsúdil ho k smrti provazom. Černoch sa bránil tým, že ešte jakoživ nevidel bieleho človeka, a že hlas bieleho človeka ktorý podobal sa zavijaniu hyeny veľmi ho postrašil. V hlavnom meste Menelika v Addisebabe obesili vraha na strom, na hlavnom trhu pre výstrahu.

Mliekarstvo znamená premenu spôsobu hospodárenia.

Všade, v celom vzdelanom svete, ba i v nehostinom, drsnom podnebí Sibíru, chápu sa hospodári, roľníci mliekarstva, ako takého hospodárskeho priemyslu, ktorý je vstave nahradit sedliakovi utrpenú škodu na pestovaní obilnín a zabezpečiť mu slušný, jeho námahám zodpovedajúci stály dôchodok. Nielen staré, kultúrnymi bylinami ako repa, jačmeň atď. vyssáte, od tisíc rokov preorávané krajiny chytajú sa duchaplného vynálezu, spracovať sladké mlieko hromadne i spoločne v sladké, voňavé maslo a sbranné, odstredené mlieko v mäkké a tvrdé syry, ale i zemiach ich i panenská pôda nie je ešte vycivená, mŕtva, aj tieto chytajú sa mliekarstva ako ochranného prostriedku proti úpadku hospodárskemu. Tak čítame už o ruchu mliekarskom v Rusku, v Rumunsku a na Balkáne. Parížska svetová výstava roku 1900 prekvapila svet svojou posiaľ nevidanou výstavkou mliekarskou, všetky národy chodili sa učiť do Parížu a každý bol uveličený nad rozvojom mliekarstva dánskeho, syrarskeho švajčiarskeho a francúzskeho.

Švajčiarske syrárne vystavovali 200 veľkých pecnov syra, hlavne ementhálske a Gruyèreské, ementhálske pecny až vo váhe 110 kg. jedon. Francúzi zase vynikali so svojimi mäkkými syrmi, zvlášte jemnými a chutnými, veľmi sa páčili syry z horského mlieka, od krav, ktoré pasú sa vo vysokých alpách. Preto aj Francúzi utržili ťažké millony za ich lahodné a nadmieru chutné syry. Nikde nespeňajú sa zbierané mlieko tak znamenite, ako tam. Chýrečný syrar E. Jana vystavil zbierku svojich syrov, ktoré boli potiahnuté bielou plesninou, akoby boli obliate bielkom, táto plesneň rozširovala príjemný zápach a preto jeho syry staly sa vzácnymi a hľadanými.

Dánsko vynikalo krásnym, jednobarevným maslom, ktorého v roku 1899 vyviezlo malé Dánsko za 12 mill. korún.

Rakúsko-Uhorsko bolo na výstave slabozastúpené, tak mladé je ešte naše mliekarstvo, syrarsstvo.

Výroba francúzskych syrov je pravé umenie, ktoré donáša krajine a tak i roľníctvu milliony.

Už roku 1892 vyrobilo sa vo Francii 136 mill. kilogr. syrov v cene 128 mill. frankov.

To je všetko pekné, ale kedy to bude u nás toho sa nedožijeme nikdy povie niekto a ovocia našej práce sa dožijeme pýtam sa? ano ale nie všetci niektorí zomrú z nás skôr, ale mnohí a naše deti dožijú sa iste ovocia našej práce, preto nesumieme sa stavať na sobecké stanovisko, čo nie je pre mňa, nie je pre nikoho; to je nekresťanské a nerozumné. Keď začneme s mliečnym hospodárstvom aj sa skôr dožijeme s výsledkom a keď nezačneme, zázračne nám manna s neba padať nebude, to sa len raz stalo židom na púšti. Premenu hospodárskeho systému, premenia sa aj naše názory, na čo sme pred rokmi v hospodárstve prisahali to stane sa nepravdou pod mocným vlivom konkurenčného boja a rozličných okolností.

Mliekarstvo znamená zmenu spôsobu hospodárenia. Pestovanie repy musí sa so svojho trónu znížiť a nepovažovať za hlavný prameň príjmov sedliakových. Vo všetkom je zákon a postup, nič nestane sa naraz. Teda chystajme sa na postupnú zmenu, mliekarstvo má nám dávať stály príjem v prvom rade, potom pride obilie a až potom repa. Kúže nám to rozum a prázdna kassa roľníkova.

**Odporúčajte „Pokrok“
jedno číslo stojí 1 kr.**

Od nás.

Dlhší čas že som nepísala, toho nie lenivosť príčinou, lež lebo som musela byť varovkyňou nášho 90-ročného dedka, ktorý nám postonával a k tomu i mne žalúdok marodil a v hlavu mi hučalo ako v mlyne. Viac nepoviem, lebo v mnoho reči, je veľa hriechov. — U nás i v tomto ex lexu žiadajú kontribúciu a všetky restancie; môj pán nazlostne sa pýtal: „Čo len s tymba peniazmi v Peštubudine robia“ a notarius odpovedal: „Nuž čo? čistia je v Dunaji!“ — Občas mojej neduhy som celé klubko rôznych myšlienok si namotala a predovšetkým o sobe rovných ľudoch: o chudobných. Chudoba je obzvlášť slovenského národa vlastnosťou. Keď teraz v zime na môj národ myslím, zdá sa mi akoby som čula slova nášho Spasiteľa k apoštolovi Filipovi prerieknuté: odkiaľ kúpime chleba, pre tak mnoho ľudstva. To by som mohla i o našom národe hovoriť. Tam kde si na tento čas ništ neza hospodárili, že bieda bude, to je isté; a chudoba s biedou sú tak blízko seba, ba spojené, ako Betlehem je blízko Golgoty. — Ebenové drevo, je tvrdé; dubové drevo, je tvrdé; bukové drevo, je tvrdé, ale žiadne drevo nie je tak tvrdé, ako žobrácka palica. Túto každý nenávidí, tej sa bojí, ako žid slaniny, sliepka lišky; holub jastrába; ovca vlka; žaba bociana; zajac psa; sedliak ladovca; kožuch mola; žeravé uhlie vody; tak chudobný. pred žobráckou palicou sa trasa a jej sa bojí. — Avšak, kto je chudobný? Žobrák, hovoríte vy, lebo celý jeho život pozostáva z kľučkovania a hľadania chleba v nůdzi; kto je chudobný? — sedliak, hovoríte vy, lebo je ako citron, ktorý dotiaľ tlačia, dokiaľ v ňom kvapka šťavy je; kto je chudobný? — vdova a siroty, hovoríte vy, lebo vdovy sú ako kachle, lebo ako tieto dokiaľ sú teplé milujeme a hľadáme jich a ochladnú-li, zanecháme jich; podobne i žena dokiaľ má muža, ktorý ju statočne vydržiava, má na tučty priateľov, keď ale po smrti muža chladno sa jej vede,tedy priatelia od nej odletia, ako muchy zo studenej kuchyne. Všetci títo sú chudobní, hovoríte vy, ale ja to netvrdím, lebo môj náhľad je: všetci ľudia sú bohatí. My ľudia, dokiaľ žijeme sme bohatí, máme zlata v nadbytku, či nemáme zlatý čas, ktorý poklad je, než všetky bohatstva? avšak lentedy, keď náš zlatý čas nečinnosťou lebo zahálaním nepremrháme. — Egyptský Jozef, pekárovi kráľa Faraona, sen o troch košoch, ktoré na hlavu niesol, vykládajúc, riekol: tri koše, ešte tri dni sú a po tých budeš obesený. Tak sa i stalo. Hľa Jozef menuje tri dni, troma košmi, tak je u neho deň, ako koš. — Dobre. Teraz tážem sa tá, milý čitateľu, ak si starý? 40 rokov. Dobre! 40 rokov má 480 mesiacov, 480 mesiacov má 2080 týždňov, 2080 týždňov má 14600 dní. Pamätaj si to. Keď by si ty dnes zomrel musel, tak by si bol povinný pred súd Boží 14600 košov priniesť. Veď vieš, že Jozef tibi s košmi porovnal. Teraz by som ráda vedela, čo v každom koši by bolo. O jak mnoho košov by bolo s tých 14600 prázdných, lebo jak mnoho dní si zahálaním prežil a ništ dobrého nezrobil. Chcela by som byť pritom, ak tie koše otvárané budú, ak mnoho košov naplnených bude s kartami, lebo jak mnoho dní si prekartoval; koško s tých 14600 košov bude naplnených sklenkami od borovičky, slivovice, džbankami od piva, pohárkami od vína, hrnkami od kávy, lebo jak mnoho dní si v pitiu prežil; jak mnoho košov naplnených bude s jazykmi, lebo tak mnoho dní si s ohováraním, pomlúvaním, nadávaním, zlorečením strávil; jak mnoho košov otvorá, v ktorých samé zrkadla, kefy, hrebene, stužky, pantličky, pomády a iné lári-fári budú, lebo si tak mnoho času s cifrovaním a okrašľovaním seba daromne prežil. Aký účet budeš moč složiť z tvojho vladarenia spravodlivému Bohu, ktorý ti toľko zlatého času daroval, aby si sa vzdelal, poučil, zmúdreľ a Bohu lepšie slúžil a tak spasený bol a ty si ho tak ničomne, v kazarských putikách, lebo inak bez úžitku premrhal. — Daj ruku na srdce a úprimne povedz, či nemá pravdu:

Anička Kozruchových.

Kupujte v potravnom spolku!

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy).

— Mor. Sv. Jány. Velactený pane Redaktor! Na dopis „Sv. Jánky“ zo 44. čísla sa odvolávajúc, chytám pero do ruky, aby som poukázal na tie príčiny, ktoré svornosť a jednotu medzi našimi hercami pretrhávajú. Hody nám prešli hladko, vojny nebolo a to snáď len preto, ponevác ani jedon ani druhý nechcel svoj vaček s 50 korunami oblahčiť! Príčiny, ktoré už menovaných dvoch mládenčov (to im že vraj lahodí, keď sú v novinkách, že aspoň aj v Amerike čítajú o nich, že sa neboja) a 2 dievčatá, a tieto sú podvodnice celej veci, zvem ich tiež menom M. S.-ovú a H. V.-ovú od nás odlútili, sú: nsvornosť, závisť a lakomosť, za peniazmi. Že vraj čo sa oni natrápia pri hrách a čo z toho majú? Na to si ale nezmyslia, že sme vo Viedni 1 stovku prevozili, stovku strovíli, vyplatili muzikantov a ešte nám i pár zlatých zostalo. Z jejich zmýšľania vidno, že oni len pre materiálny zisk boli hercami a nie zo čistej, šlachetnej myšlienky a presvedčenia. Teraz vám ale na vašu otázku: že čo ste z hrie mali, odpovedať chcem dať. Vyjmúc to, že som vám usporiadal 2 rázy takú tanečnú zábavu, jakú ste ešte jakoživ nemali a snáď už vy ani mať nebudete; že som vás zaviedol do Hodonína, 3 rázy do Skalice a vyjmúc terajší viedenský výlet, doma ste strovíli 140 korún a mimo toho aj naši známy, dobroprajúci pánovia — chcúcu vám dodať veselejšej vôle — vás často počastovali. Nuž a všimnul si vás prv niekto? Nie, tak jako si vás aj od vónka už nikto nevníma. Čo odpoviete ale vy mne na otázku: čo mám ja z našich hri a prednášok? To, že som pre vás svoje zdravie obetoval, mnoho nepriemností trpel a aj disciplinárne vyšetovanie snášal. A bolo mne všetko toto treba? Len z lásky k vám, z lásky oproti nášmu zaostalému a duševne zatemnelému ľudu, som na tú medzu stúpil, a vaša odplata je teraz pomlúvanie vašich spolučlenov i mňa? Milá mládež!

Jak pekne ste sa počali vzdelávať a jak rychlím krokom ste v učení vašich pokročovali, že behom jedného roku ste prvý boli medzi hercami, každý len o sv.-jánskych hercoch, o jejich krásnom speve hovoril. A sotvá že ste počali tento hrad stavať, už ho i sami podkopávate? S týmto zneuctujete len sami seba, lebo všeobecne známo, že sv.-jánsky speváci majú i tak medzi vlastnými spoluobčanmi viac neprajníkov než priateľov, nuž a čo si tí teraz pomyslia o nás, keď sa sami znevažujeme? A vidíte, toto všetko robí len ta pekelná závisť a lakomosť.

V hore spomenutých 4 údoch netratíme mnoho, len to je mne ľúto, že sa týmto odvzencom ešte aj iní 3—4, v ktorich som práve veľkú nádej skládal, podviešť necháli a že tiež bočia od nás.

V nábytkovom majetku spevakov, ktorý pozostáva z javišťa, z pekných nových kulisní, zo šiat a z knih v cene 250 korún, a z 50 korún hotových peniazí, vystúpení členovia žiadneho požiadavku nemajú. To je majetok tých, ktorí šlachetnosť svojho srdca a zmýšľania i na ďalej zachovajú. Týchto spolu žiadam, aby sa včul v nedeľu večer okolo 6. hodiny u mňa shromáždili. Kto sa nedostaví, považuje sa za „nečlena“.

— Z Holiča. Velavážený pane Redaktor! Išiel som minulý týždeň vo stredu, dolu starým rynkom, vidím kde tam viac ľudí pohromade, niektorí i cez okna vyhlédali. Zadívený pýtam sa čo to? to vraj veteranský pohrab, odvetili niektorí, čakám troška, i v skutku spustili smutný pochod a starí vyslužilci sprevádzali svojho úda do matky zeme. Na jejich tvárach bolo vidno výraz smutný hľa vzor krásneho spolčovníka. Preniknutý čistými hlasmi hudby, kráčal som za sprievodom po zadu a hlboko dojatý rozmýšľal som nad našou zaostalosťou a nepokročilosťou. I my máme hudbu i vzdelávajúci spolok a kde že je tá jednota, svornosť a láska ktorá bola medzi nami. A čo že je s navštevovaním hudebnej školy?

Pozrite len ako Hodoňáci hrajú! ja tým že sa vraj nemôžeme rovnať, ani nie, ale lepšie by sme sa mohli postaviť za ten čas, čo sa už učíme, len by sme mali tie hudobné školské večierky na vzájom lepšie použiť. Ale nie tak, že už nie dne, týždeň ale i mesiace sme na seba semých boli ponechani. Spevácky spo-

lok už sme zakladali, najmenej 6 rázy a nič pred nejakými sviatkami a tie sme odbavili. Ej bratia to by tak nemalo ísť, hore sa zo spánku a pokračujeme za inými. Na nohy postavme i vzdelávajúci spolok, máme stanovy a treba miestnosť osobitnú, kde by sa mládež peknými prednáškami stále povzbudzovala, všetko by išlo a neni tomu že vraj mládež vina. Boh vie kde to tréi a prečo sa nemôžeme pohnúť.

Milovník spevu.

— Z Kopečan. Minulý týždeň vo štvrtok bola v našej osade veľkolepá slávnosť na ktorej aj mnohí z našich kamarátov účasť brali. Ten-že istý deň v dome nášho dobrodinca a opravdového ľudomila Haindricha Sonnenscheina, odprevaďača najlepšieho pálená a iných nápojov slávil židovskú khonfirmáciu. Jeho mnohonádejny synák Jožka dožil sa svojho 12. roku. Ku tejto slávnosti bola všetka inteligencia z celého okolia pozvaná. Naraz o 6-tej večer hrčia kočáre a jeli hostia, medzi nimi aj pán hlavný slúžny nie len sám, ale aj s asistentiou. Ja som síce len v šenkovní oúval, ale nakoľko som vyznamenal pán hlavný slúžny krásnu reč držal na krásne krsničko, načo malý Jožkes tak krásne odpovedal, že všetci plakali. Večera bola výtečná, boly nadievané husie krky, husie jatrá, husie sadlo, košerové jaterničky, telacina s cesnakom a oharky s cukrom a všelijaké speciality od Lóvy-ho z Viedne. Celá spoločnosť sa výtečne bavila až do rána. Na druhý deň pohostil pán Sonnenschein všetkých svojich stálych hostov, ktorí ho deň čo deň navštevujú, všetci keď vyšli von perny si oblizovali, každý dostal za tri miešaného zdarma, aby si pamätoval tú slávnosťnú udalosť, ktorá do našej obce pritiahla všetkých pánov z celého okolia. Inej noviny u nás niet, až keď bude zase opišem.

— Smolinsko. Všetci naši smolinski dopisovatelia zaspali a utíchlí. Ani tá kvočka „Domovej Pokladnice“ pre nás nekvoká, ako by sme sa bez nej minuli a ju nepotrebovali, lebo nám je vedenie a vodcovstvo zbytočné. Veru nemá u nás kto tých mladých kohútov čo si kosire na vzajem trhajú, krotíť. Svornosť kde si sa podela? Spolok lebo Kruh, kde je kráľovstvo tvoje.

Hospodárstvo, priemysel, kupectvo.

Novú masť zavádzajú u nás vypočítaví obchodníci. Ponúkajú všade pod rozličnými menami „Kokosové sadlo.“ ktoré v obchode má názov „Kokolin.“ Táto rastlinná tukovina je práve takým „sadmom“, ako margarín je „maslom.“ Ani sadla nášho, ani masla nám nenahradí. Najväčší poškodiť naše zemedelstvo, ochudí nás o milióny, obohatí podnikavých cudzincov a na koniec sa ukáže, jak sme ľahkomyselní. dávajúce tukovine kokosovej prednosť pred našimi masťami. Že v kokosovine našemu hospodárstvu nový nepriateľ pribýl, je bohužiaľ nepopiratelné.

Spracovanie sbieraného mlieka na syr. Sbíerané mlieko v mliekarni zúžitkuje sa rozličným spôsobom: Toto zúžitkovanie musí byť, rozumné a výhodné, od výhodného zúžitkovania sbieraného mlieka závisí výška čistého zisku a výška čistej speňaženej ceny za mlieko.

Najlepšie zúžitkuje sa sbierané, lebo odstredené mlieko odpredajom v mieste mliekarnie, lenže roľnícke spoločenské mliekarnie sú po väčšine na dedinách, alebo vo väčších roľníckych obciach, kde nenachádza sa takej triedy ľudí, ktorí by dobrú a lacnú potravu hľadali v sbieranom mlieku.

Roľníci sami nemajú upotrebenia pre sbierané mlieko už i preto, že v dome, kde je viacej krav je dostatok mlieka pro spotrebu a dávať sbierané mlieko ušpaným je trocha drahé. Výhodne sa predáva odstredené mlieko v mestách, kde je viacej chudobnejších ľudí, kde je delniectvo, ktoré žije najviacej z múky a z kávy.

Na pitie je sladké mlieko sbierané znamenité.

Na bielu kávu výborné.

Na zadelávanie testa veľmi chutné a cenné.

Za 5 halierov bude v Skalickej mliekarni 1 liter sladkého sbieraného mlieka.

(Budúčne ďalej).

Čo nového doma.

Gróf Apponyi a 30 členov bývalej národnej strany vystúpili z liberálnej strany a týmto krokom začína sa staré kľbko obštrukcie na novo zamotávať. Tito vystúpili preto, lebo že nechcú byť spolučiniteľmi násilia, jaké chce Tisza proti obštrukcii prevádzať. Teda obštrukčníci sa množia.

Povetrie je plné rozličných povedačiek, o rozpustení snemu, o nových voľbách.

Z vyslancov žiadon nevie čo bude a jako sa všetko skončí. Assentýrky už do Vianoc nebude, leda žeby zákon o rekrútoch bol do útorka prijatý a na to je veľmi malý výhľad.

Čo nového vo svete.

Turecký sultán prefaňuje macedonské reformy, slubuje a nič nekoná, Rusko a Rakúsko-Uhorsko že dajú sultánovi ultimatum a keď to nevykoná a neposluchne, zakročia brannou mocou v prospech kresťanského obyvateľstva v Macedonii.

Boriš Sarafov, hrdinský a slavný vodca macedonských Bulharov, prešiel šťastno cez hranicu a dostal sa do Bulharska, kde prezimuje. Jeho vjazd do Sofie podobal sa kráľovskému vjazdu, celý národ mu išiel v ústrety a uvítal ho na rodnej, slobodnej pôde bulharskej. Na jaro zamýšľa Sarafov s novou silou obnoviť boj.

Svoj k svojmu a vždy dľa pravdy!!!

Drobné zprávy.

— V Šastíne bola veľiká sádka. Jeden krajčírsky tovarýš zjedol za 1 kor. 51 veľkých, pečeneých zemiakov (grumbiru). Hostina, nežli tých 51 zemiakov zmožol trvala mu tri štvrté hodiny. Či potreboval doktora, o tom historka mlčí.

— Sv. Janskému potravnému spolku dobre sa darí, minulý týždeň utržil za tovar 1719 kor. Ludia len sa drže.

— Členom mliekarskeho družstva. Členovia splácajte podiely. Prihlášky nových členov a splátky prijíma pokladník J. Hasička doma v kráľ. ulici a v nedelu večer v „Kat. Kruhu“.

— V nedelu dňa 29. nov. 1903. vydržiava sa valné shromaždenie gazdov, potravného Spolku vo Gbeloch, v miestnosťach spolkového domu. Začiatok o 6. hodine popoludni. Členovia dostavte sa všetci!

— Veľkodušný dar. Krajinský vyslanec okresu skalického Dr. Ján Černoch, daroval spolku Sv. Vincenca v Skalici 1000 korún. Zaplať Pán Boh.

— Gazdovsko-potravný Spolok v Sekulách. (prešp. stolica) obdržal právo odpredaju liehových nápojov v zatvorených nádobach. Srdečná vďaka Dr. Jozefovi Kubinovi, kraj. vyslancovi, ktorý sa pri ministerstve nášho spolku horlivo zaujal.

— Ako sa úraduje. Sedliak príduc platíť daň hovorí k notárovi: prosím mne jakosi viacej narúbili, nemám domu a platím z domu, druhý: ja platím z domu a moja dcéra tiež platí z domu a máme spolu len jedon dom, tretí: ja platím 3

kor. 29. hal. pozemkovej dane a 6 kor. výdelkovej dane, jako je to možné? Notarius: to je preto, lebo ste hlasovali na Černocha, idte k nemu nech vám to sníži, na rok pridáme vám ešte viacej. Taktó vyhráza sa občanom platiacim pokojne a statočne aj v ex lexi daň notarius. Naša rada je: Zavrátte takéhoto pána ale poriadne, lebo pri platení dane nemá čo politizovať. Keď sa bude páciť budúce uverejníme jeho meno, máme doklady v rukách.

— Hody v Prietrži boly na blate síce, ale boly veselé a dľa starodávnej obyčaje veľmi pohostinné. V dome p. rychtára Juráčka, Bellaych, Škrovánkov, síšlo sa mnoho hostov a mládež pri peknom speve bavila sa v hostinci.

— „Potravný spolok“ v Beckove (trenč. stol.) ako počúvame účinkuje zdarne.

— Stanovy „Spoločstva na zhodnotenie dreveného tovaru podjavorinského“ sú už sedrii predostreté. Predsedom je vel. p. Lud. Čulík ev. farár na Starej Turej.

Kukátko.

XV.

Pri kostole je putika korheľom hrá harmonika im tam neni chvíľa dlhá lebo pijú ako dúha: ta mnohý sedliáček zanáša svoj šupáček.

Chlapík ako za groš prasa svoje brúško si natriasa s radostou na hostov patri, — sú to z mokrej štvrte bratri: hneď rovno z kostola pálenka ich sem volá.

Každý drží v ruke flašku, plujú židovi na dlážku; dodávajú si kurážu nech im knázi čo chcú kážu flaška páleného zachráni ich od zlého.

Hlahol zvonov zavznel a nábožný ľud pospiechal do chrámu Pána. Keď som videl s jakou dychtivosťou túži ľud tento po slove Božom, prišlo mi na myseľ: Si človek hriešny, pomlúva ta každý, ktorý sám nenie čistý a svätý — pripoj sa i ty k nábožnému zástupu a pros Otca nebeského, abyti ako publikánovi odpustil hriechy, odpustil i tvojim nepriateľom, aby nehovorili s farizeom: „Bože! dakujem ti, že nie som ako iní ľudia: lháry . . . atď.“ ale aby uznali, že veru každý klebetný chlap a klebetná žena, či mladá alebo stará má tých chýb a hriechov za plný batoh na chrbáte, preto u iného ich vidí, tie svoje ale na chrbáte nevidí.

V chráme kľaknul som si hneď pri dverách a bol prítomný na omši svätej. Keď som tie ľúbezné zvuky organa očul, citil som sa ako v nebi. Zrazu spev utíchnul a tú nábožnú náladu prerušil hlasný krik a hovor. Čo je to? Kde je to? Snáď sa špitálničky vadia, že im neskoro dávajú raňajky? Hľadím vókol, ale týchto nevidieť. Oslovím ženy, čo tam pri križi stály: nekričte! lebo sú veľ slúžby Božie. Ale tie sa daly do mňa, že oni sú ticho. Ja dobre vediac, že kto ženičkám na jazyk sa dostane, nech mu je sám pán Boh milostivý — utekal som ďalej a tu vidím v kréme strýčkov a každý drží v ruke flašku, ako čert zlú dušu. Jako ich, kukátkar, von dostaneš? Aha, už ta mám! Vezmem do ruky svoju kasničku a začnem ako dráb pred krémou bubnovať a volať: „Dáva sa na známosť!“ Strýčok každý skoval flašku so šnapsom do svojho kabáta s nemeckými šósami a vybehli von. Tu začnem:

Dáva sa na známosť, aby v nedelu a vo sviatok nielen ženy a dobrí kresťania, ale i strýčkovia z mokrej štvrti do chrámu Božieho chodili a pod službami božími krik a lomoz nerobili, lebo ináč ich kukátkar každého vymaľuje a každému jeho podobizeň zašle a to nie za peníz, ale zdarma. Ty ale o pane Bože!

Daj im ducha pobožnosti!
zažeň diabla šnapsu,
ktorý strýčkom z mokrej štvrti vyprázdňuje vačku.

Strýčkovia sklopili hlavy a dívali sa na mňa, ako chlapec na kyslú kapustu. A čo ja? Zabubnovať som ešte raz na svoju kasničku a utekal, dobre vediac žeby to zle bolo vypadlo.

Dávam všem cteným pánom občanom na známosť, že som svoj

širačnický závod

založený r. 1881. od 1. Nov. t. r. presťahoval ku klášturu naproti sv. Trojici (do prostredného zeleného krámu), a prosím ctených pánov odberateľov o ďalšiu dôveru a budem sa usilovať vždy s dobrým zbožím poslúžiť.

S úctou oddaný
Ferdinand Saitz
širačnický majster.

Vianočné hry!!!

Narodenie Pána . . . 20 hal.
Vítazstvo Messiaša . . . 20 „
Príchod Spasiteľa . . . 25 „
všetky 3 za 60 hal.
sú k dostaniu
u J. Teslíka v Skalici,
a u kníhkupcov.

„Potravný Spolok“ v SKALICI

Pánom včelárom!!!

uvádzame v známosť že sa vo veľkom i v malom kúpi

Med

tak kto ho má nech sa čo najskôr ohlási!

Ve prospech Ústredni Matice školské.

Humpolecké súkna

a lodny. Dámske lodny.

Módne látky oblekové, látky na svrochníky a havoloky, z čistej ovčej vlny v ľavých cenách odporúčuje:

KAREL KOČIAN,
súkenický a prvý zasielateľský obchod
v Humpolci.

Vzorky k nahliadnutiu zasielajú sa franco.

Knihotlačiareň a nakladateľstvo Jozefa Teslíka v Uh. Skalici

odporúča sa et. pp. spisovateľom, farárom, pravotárom, obchodníkom atď. ku prevedeniu akýchkoľvek knižtlačiarских prác. — Pánom obchodníkom a potravným spolkom odporúča svoje patentné vrecká, jako bez firmy tak i s firmou v akejkoľvek reči. — Ďalej odporúča svoj bohatozásobný

knížný a papierový obchod,

modlacie knihy rozličné druhy, viazané i neviazané, všetky potreby pre knihárov, písacie a kreslicie potreby, písanky pre všetky školy, s menom patričnej školy a obce dľa objednávania atď.

Jediná dielna na Morave pre výrobu huslí!

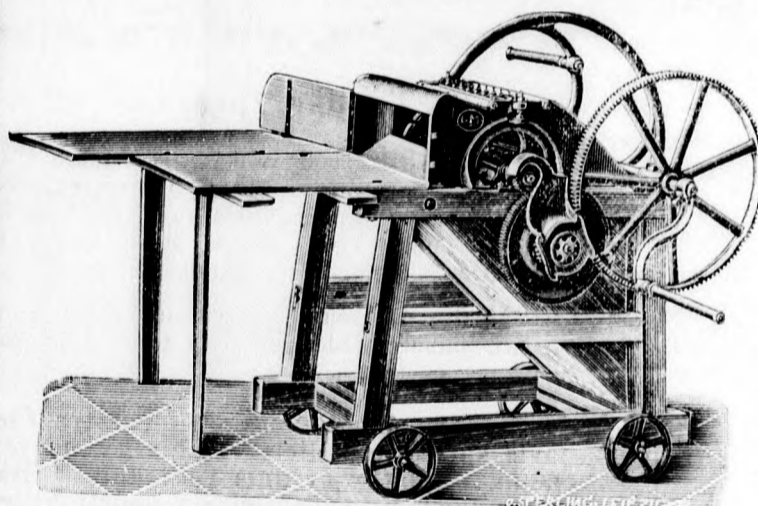

Josef Lidl, Brno (Morava)
Zelný trh č. 11.
(ve vlastním domě)
Továrna výroba hudobných nástrojov.
Prisazný znalec c. k. zemského sídla.
Cenník na požiadanie zdarma.
Vývoz do všetkých dielov sveta.

Mydlo "Palacký"
je najlepším českým výrobkom.
Práca ľahká účinná prekvapujúca!
Prádo biele ako sneh!
Ján Vilímek,
továrň na mydla v LIPNIKU,
nad Bečvou (Morava).

PANI HOSPODÁRI!

Netreba vám viacej hospodárske stroje z cudziny alebo od firmam nepriateľských drahsie kupovať, lebo moje výrobky dosiahly značnej dokonalosti. Odporúčam svoje najnovšie:

Mlátačky
s oceľovými guľicovými ložiskami, ktoré idu o polovicu ľahšie, než ktorékoľvek iné

Zentúre dlanajnovších modellov. Zlepšené raftáre. Výborne sečkovice amerického a anglického systému. Triery. Struhadlá na burgínu. Srotovníky na zrnno. Stroje na sianie. Pluhby a brány. Stroje na rezanie kapusty. Mačkadlá na syr, borievky a hlinu. Zelené mangle na prádo, decimálne váhy a stroje na ľamanie stromovej kôry pre garbiarov.

Cenníky zaslem na žiadost zdarma a franco.

MICHAL TRESKON, fabrikant hospodárskych strojov V BYTČI (Nagy Bittse.)

Kostolné sviece,

pravé voskové, polvoskové,
stearinové hladké i kráslené,
stĺpky, sviečky obetné a stromkové,
sviečky stearinové a parafínové tabulové,
vozové lampášové,
všetky druhy voskového zbožia,
tiež perník struhací,

a jemný zákuskový,
doporučuje najodbornejší zuod kontinentu, firmy.

V. Zbořil a syn

první moravská továrna na voskové zbožie a perník.

v Bystřici pod Hostýnem (Morava.)

Založeno r. 1858.

Odborné vysvedčenie z Ljublane, Maria Cell, MI Eccleslavi, Parize Dejeu Côte d'Or, Litomerice Prahy atď.